DANSKE
GYMNASIER

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Undervisningsministeriet
Departementet
Att: Henrik Lindegaard

29.01.2019

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Høringssvar til lovudkast om ændring af forskellige love vedr. styrkede erhvervsuddanelser, mere praksisfaglighed i folkeskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.

Danske Gymnasier har den 10. januar 2019 modtaget høringsbrev med udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. samt forskellige andre love. Lovudkastet har altovervejende til formål at gennemføre de dele af Aftalen om Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden af 22. november 2018, som forudsætter lovændringer.

Danske Gymnasier finder det meget positivt, at der med aftalen er lagt op til, at unge i Danmark skal vælge ungdomsuddannelse for deres egen skyld. At unge skal klædes på til at træffe de, for dem, bedste uddannelsesvalg ud fra evner, interesser og fremtidsdrømme. Og at det skal ske ved at øge de unges forståelse for og indsigt i de forskellige muligheder for valg af ungdomsuddannelse.

Med et kort oprids af aftalens ambitioner in mente ønsker Danske Gymnasier at kommentere på en række forslag til lovændringer, som foreningen finder problematiske.

Formålsbestemmelsen for erhvervsuddannelserne
Det er foreslået, at karakterdannelse og faglig stolthed skal indgå som elementer i erhvervsuddannelsernes formålsbeskrivelse. Som det er beskrevet i bemærkningerne til lovændringen, er hensigten med forslaget at understøtte og tydeliggøre, at erhvervsuddannelserne rummer stærke dannelsesmiljøer på linje med de gymnasiale uddannelser.

Foreningen bakker op om hensigten, men konstaterer, at der er meget langt fra "karakterdannelse og faglig stolthed" og så til det dannelsesperspektiv, formålsbeskrivelsen for de gymnasiale ungdomsuddannelser rummer. Her er der tale om at udvikle elevernes personlige myndighed, kritiske sans og forholdelsesmåde til omverdenen samt at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, hvorfor institutionerne må bygge på åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Skal erhvervsuddannelserne rumme stærke dannelsesmiljøer, må det være en forudsætning, at formålsbeskrivelsen som minimum afspejler de samme forventninger til og ambitioner for eleverne på erhvervsuddannelserne som på gymnasierne.

Studiekompetence og adgang til GSK
Et godt ungdomsuddannelsessystem er for Danske Gymnasier også et fleksibelt system, hvor det er muligt at blive klogere undervejs, vælge om og videreuddanne sig i en ny retning. Et godt ungdomsuddannelsessystem er dog samtidig et system, hvor man ikke går på kompromis med fagligheden.

Det bekymrer derfor foreningen, at en erhvervsuddannelse skal give adgang til Gymnasiale Suppleringskurser (GSK). GSK er supplering af de studieforberedende kompetencer, som en student allerede har, og det vil derfor ændre den målrettethed og de forudsætninger, der ligger i og bag det nuværende GSK-system, hvis en erhvervsuddannelse skal give adgang hertil.

Niveauet på erhvervsuddannelsernes grundfag spænder fra F til C, mens niveauet på de gymnasiale fag er fra C til A. Danske Gymnasier er derfor bekymret for, at den faglige spredning på GSK-holdene bliver for stor. Har unge med en erhvervsuddannelse behov for studieforberedende undervisning, eksisterer der allerede i dag skræddersyet og målrettet supplering i form af hf-enkeltfag og konkrete hf-pakker på VUC.

Udbud af valgfag og varetagelse af undervisning
Danske Gymnasier er optaget af, at alle unge oplever den bedst mulige overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse. Derfor mener foreningen også, at udskolingselever skal have mulighed for at tage valgfag på alle ungdomsuddannelserne, og lærere fra alle typer af ungdomsuddannelserne skal kunne varetage undervisning i folkeskolen.

Desværre er der i forslaget kun lagt op til, at dette skal være en mulighed for erhvervsuddannelserne. Det finder Danske Gymnasier

meget uambitiøst, hvis målet er at sikre alle unge en god forståelse for og indsigt i ungdomsuddannelserne, så de træffer det bedste valg ud fra evner, interesser og fremtidsdrømme. Skal unges uddannelsesvalg være et aktivt valg og ikke et automat-valg, så skal udbud af valgfag og undervisning være en mulighed for alle ungdomsuddannelser.

De almengymnasiale uddannelser har mange års erfaring med flere af de emner, der indgår i folkeskolens valgfag, såsom fremmedsprog, billedkunst, medier, filmkundskab, drama og musik. Der er derfor gode forudsætninger for at give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer i gymnasieskolen. Dette kan også være et bidrag til at styrke talentarbejdet i folkeskolen.

Et stærkere fundament for valg af ungdomsuddannelse
Danske Gymnasier bifalder ligestillingen af ungdomsuddannelserne i vurderingen af elevernes uddannelsesparathed, der betyder, at alle unge skal uddannelsesparathedsvurderes til både de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne. Det er foreningens vurdering, at en større bredde i uddannelsesparathedsvurderingen har stor betydning for den enkelte unge.

Foreningen hæfter sig samtidig ved, at der generelt er lagt op til at styrke vejledningen til valg af ungdomsuddannelse, herunder en udvidelse af vejledningslovens formålsbeskrivelse, der skal bidrage til, at alle unge kan træffe deres valg på et oplyst grundlag. Det er meget positivt, at formålet ikke er at lede den unge mod en bestemt uddannelse, jf. bemærkningerne til lovændringerne.

Derfor er det også meget modstridende, når den politiske aftale samtidig ønsker at forpligte kommunerne til at udarbejde måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne med henblik på at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. Det vil lægge et pres på den enkelte vejleder til at vejlede mod en bestemt ungdomsuddannelse – i modstrid med ønsket om at styrke den unges mulighed for at træffe et kvalificeret valg ud fra den unges egne evner, interesser og fremtidsdrømme. Det er Danske Gymnasiers overbevisning, at hvis alle unge møder en stærk vejledning, hvor de opnår indsigt i og forståelse for de forskellige muligheder, gerne ved konkret at prøve kræfter med alle typer ungdomsuddannelser, så vil de være i stand til at træffe et kvalificeret valg.

EUD som videregymnasial uddannelse
Det er dokumenteret, at unge gerne vil holde deres uddannelsesmuligheder åbne så længe som muligt, og derfor vælger mange gymnasiet. Danske Gymnasier har stor respekt for unges valg af

ungdomsuddannelse, men anerkender det politiske ønske om flere faglærte. Derfor foreslår foreningen, at der gøres en politisk indsats for at flere unge vælger en erhvervsuddannelse som en eftergymnasial uddannelse.

Undervisningsministeriet egne tal viser tilmed, at faglærte unge med en gymnasiebaggrund klarer sig bedre på arbejdsmarkedet med en lavere ledighed end faglærte uden en gymnasiebaggrund. Løsningen kræver, at eleverne på gymnasiet får retskrav på vejledning til erhvervsuddannelserne.

Med venlig hilsen

Birgitte Vedersø
Formand